



**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

26. An co[n]fitens Superiori liberetur à reservatione quoad peccata oblita?
Ex quo infertur, si Superior absolvat ab una censura solum, & habeat
potestatem delegatam, non manere pœnitentem absolutum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

Pastor ipsius actum postea ratum habeat. Quia hoc Sacramentum omnino inualidè confertur ab eo, qui non habet iurisdictionem. Rati habitio autem sub nullo modo potest efficere, aut ut absolvens iam ante verè habuerit iurisdictionem; aut ut Sacramentum inualidè collatum conualecat: præsertim cum hoc Sacramentum nullo modo possit pendere à conditione futura: ut ostendi *tom. 1. quæst. 64. art. 8. dub. 2.* Et ad illam regulam iuris citatam. Respondeo illam solum intelligendam de iis actibus, qui in sui valore immediatè pendent à rati habitioe alterius: ut fit in contractibus & similibus. Adde cum absolutio non possit dari nomine alicuius alterius hominis, seu immediatè nomine & auctoritate Dei, nullam eam posse ratam habere: quia ut dicitur *ibid. R. g. iuris 9.* Ratum habere quis non potest, quod ipsius nomine non est gestum.

9. Sequitur secundò, ut quis validè absoluat, non sufficere, ut omnino præsumat Parochus gratum esse, ipsius subditi confessionem audiat: nec etiam quòd Parochus sciens hoc fieri, id de facto interius in animo suo approbet. Nam nec illa præsumptio, nec interior illa approbatio alteri de facto dant iurisdictionem, sine qua inualidè confessionem audit. Quare necesse est, ut Parochus internum illum consensum aliquo signo externo exprimat, quo eum audienti sufficienter explicet: ita ut hic determinatè sciat illum consentire.

10. Unde sequitur tertio, non semper sufficere, quòd Parochus videat me, v. g. audire suum subditum, & non contradicat: quia inde non possum certò colligere eum in hoc consentire. Nam potest fieri, ut non contradicat, quia putat me ex privilegio, aut alia ratione habere iurisdictionem, quia nimirum falsò putat penitentem solum confiteri venialia, aut quia non audeat contradicere, ne lites aut iurgia excitentur, aut aliquod scandalum fiat. Quare ut eius non prohibitio habeat rationem concessionis verè, necesse est primò, ut constet mihi ipsum scire, vel saltem credere me carere omni iurisdictione: eumque esse talem, qui liberrimè contradiceret, si factum meum non approbaret: aut qui me ita amet, ut libenter habeat me ipsius consensum in similibus rebus præsumere.

11. Sequitur quarto, etiam in hoc casu si Parochus non videat me, dum me accingo ad audiendam confessionem, sed tantum superueniat, dum confessionem audire ceppi, & dicto modo factum meum approbet, me initio quovisq; talis approbatio sufficienter fiat, omnia inualidè agere, quia sine vlla iurisdictione: quare necessarium erit, ut penitens secundò confiteatur omnia peccata, quæ prius fuerat confessus: quia illa confessio cum non sit facta legitimo iudici, non potuit esse sacramentalis. Poterit tamen hoc breviter facere, dicendo se confiteri omnia peccata, quæ ante fuerat confessus.

12. Sequitur quinto, cum graviter peccare, qui ita confessionem audire incipit, et si speret Pastorem mox superuenturum, & ita approbatum ipsius factum. Tum quia initio inualidè confessionem audio cum iniuria penitentis, & ipsius Sacramenti, ac usurpatione aliena iurisdictionis: tum etiam quia exponit se periculo inualidè absoluendi, si Pastor verè interius factum non approbet, aut non sufficienter exteriùs id exprimat. Et similiter graviter peccat, qui tali sciens confitetur: quamvis hic faciliùs ex ignorantia excusari possit. Quare quando gravissima necessitas non postulat, nunquam simile quid, nisi expressa venia priùs petita, faciendum est.

13. Dicendum est igitur contra Croufers, quòd cum agitur de iurisdictione ad valorem Sacramenti penitentiae, requiritur verè actualis voluntas expressa, vel tacita, quæ rati habitio de præfenti, vel de præterito appellatur.

RESOL. XXV.

Quid facere debeat Confessorius, qui malè absoluit penitentem de aliquo casu reservato non habens iurisdictionem: Ex part. 2. tr. 1. §. & Misc. 1. Ref. 60.

§. 1. **H**ic casus in praxi potest frequenter accidere, & committere respondent Theologi, quòd debet petere iurisdictionem à Superiõri, & postea si non adest scandalum, monere penitentem ad iterum confitendum; vel si penitens in casu veniat ad secundam confessionem, petat Confessorius ab eo, an doleat etiam de peccatis præcedente confessione dictis, & cupiat, si qua ratione necesse sit, etiam ab iis absolvi: & si dicat, quòd sic, illum absolvat, nihil defectu primæ confessionis dicendo. Vide Coninch de *Sacram. disp. 8. dub. 17. n. 141. & 143. Nung. tom. 2. in Res. ad. ad. 3. p. 9. 8. art. 3. Floron. tract. de casib. refer. p. 1. c. 5. §. 1. Possuin. de offic. cur. c. 7. n. 64. Homobon. de casib. refer. c. 6. n. 5. Conrand. in resp. cas. conf. p. 1. q. 1. 8. Navar. in man. c. 26. n. 13. Sylv. in addit. ad 3. p. 9. 8. art. 4. queritur 8. concl. 1. & 2. & alij communiter. Sed his non obstantibus, inuenio Ioan. Valerum in *diffidentibus vtriusque fori, ver. differentiæ, ass. 9. n. 2. in fin.* cum aliquibus docere, in tali casu, cum penitens esse ignarus, nihil à Confessario faciendum esse, nec à Superiore licentiam absoluendi impetrandam esse, ex *arg. c. quia circa, de consing. & ass. n. 2.* quia taliter absolutus est ab omnibus scilicet directè à non reservatis, & indirectè à reservatis per inf. sionem gratiæ. Ergo, &c. Ita ille, & citat Cordubam, & Henriquez. Sed tu tene communem sententiam, quæ quidem, ut diximus, procedit, quando Confessorius potest sine scandalo admonere penitentem; quando verò scandalum adest, vel non adest, remittitur arbitrio prudentis Confessorij. Non reticeam tamen, quòd Philippus Faber Lector S. Theol. in Academia Patavina, difficile putat in tali casu re vera non adest scandalum. Ita ille in *disp. de penit. in 4. sent. disp. 1. 9. q. unica, disp. 3. 3. cap. 3. num. 18.**

RESOL. XXVI.

An confitens Superiori liberetur à reservatione, quoad peccata oblita?

Ex quo inferitur, si Superior absolvat ab una censura solum, & habeat potestatem del. ratam, non manere penitentem absolutum ab aliis, quas forte incurrarat, nec ablatam esse reservationem pro illis.

Sed quid est sentiendum, quando absoluit generaliter ab omni excommunicatione in quantum potest; & quando absoluit generaliter à peccatis, an tunc verba dirigantur ad omnes censuras, & peccata reservata, & per consequens ad omnia oblita? Ex part. 10. tr. 1. §. & Misc. 3. Ref. 56.

§. 1. **N**egativam sententiam tenent Doctores, Superiores quoque citat, & sequitur nominatim contra me P. Pasqualigus in *praxi de Iubileo, quæst. 24. n. 8.* ubi sic ait: Secundò colligitur contra eundem Bossium *sect. 1. de Iubileo, casu 29. n. 4.* & eos quos citat n. 8. Eum qui confitetur Superiori, aut alteri habenti auctoritatem vniuersalem delegatam, non remanere liberum à reservatione quoad oblita, ut docent A. terius *tom. 1. de censur. lib. 4. disp. 4. cap. 3. dub. 2. vers. Dico secundo.* Suarez *disp. 31. de penit. sect. 4. n. 18.* Coriolanus *part. 1. de casib. referuat. art. 9. n. 4. vers. Sive d. Bonacina disp. 5. de penit. quæst. 7. punct. 5. §. 3. num. 4. vers. Adde.* Floronus *part. 1. de casib. referuat. cap. 4. §. 10. vers. An confiteatur.* Ratio est, quia quoad reservata, cum causa non sit cognita, nec etiam remanet

Sup hoc sup.
in 3. Ret. c.
§. 1. & aliis
§. 5. & vers.
eius primæ
not.

remanet iudicata, cum iudicium non possit ferri super incognito: unde nec etiam est ablata referuatio; & sicuti peccata non referuata debent iterum iudicari, quando sunt oblita, ita & referuata oblita ab eo, cui sunt referuata. Accedit, quod finis referuationis est, quod Superior cognoscat ipse de referuatis: unde quoad oblita non cessat finis, atque aded nec referuatio. Ita Pasqualigius.

2. Sed ego non recedo à sententia affirmatiua, quam docui, & quam communem esse fatetur ipse Pasqualigius, pro qua 26. Doctores afferit, quibus ego addo me citato Quintanadueham de Iubileo duarum hebdomadarum, cap. 22. nu. 5. vbi sic ait: Si à vno le absoluerim de vnos casus referuados, & censuras en tiempo del iubileo, y el pasado se le acordara otros; podrá ser absoluto dellos, y de ellas, de qualquier Confessor, aunque ay muchos años, que passo el Iubileo, y aunque ningun referuado uiesse confessado, si confesio otros, se deuia absolver pasado el Iubileo, si lo caso, que siempre le queda aqnel derecho. Sic Coninch, disp. 8. dub. 12. num. 98. Molfesio tom. 1. tract. 7. cap. 21. num. 25. Reginaldo tom. 1. lib. 8. num. 99. Y aduertase que no es necesario, que el mismo que le confesio en el Iubileo le absolua, ó dentro, ó despues del, sino que puede escoger otro: y en la opinion que affirma no ser necessaria confession para ganar el Iubileo, al que no tiene mortales; si pasado el se acuerda de casus referuados, ó censuras, no hizo en el ninguna confession, por no hallarse con mortales; però si las de mas diligencias; no obstante puede ser absoluto de las censuras, y referuados, y conuatarle votos, &c. Ita ille; & magis late validissimis rationibus hanc sententiam confirmat Cardinalis Lugo de penit. disp. 20. sect. 7. per totam, vbi respondet ad omnia argumenta.

3. Et quidem quoties subditus fide bona, & cum simplicitate confitetur Superiori, & detegit ei latebras cordis sui; iam facit, quantum est ex se, vt Superior adhibeat eius conscientie remedia necessaria: non est ergo, cur non sit contentus Superior eiusmodi manifestatione, & tollat referuationem, sicut tollit, quando manifestat vnum referuatum, etiam respectu obliuorum, prout fatetur Suarez: Vaquez vero, vt consequenter loquatur, id etiam negat. Sed certe non est credibile, quod si subditus fecit confessionem generalem totius vite cum Superiore, velit adhuc Superior obligare illum, vt quoties ei aliquid occurrerit circa illam confessionem addendum; v. g. circa aliquam circumstantiam non satis explicatam, vel quid simile; toties redeat ad ipsum. Quid enim, si cum Pontifice Summo, vel eius summo Pœnitentiaro facta esset confessio; nunquid, hi etiam volunt, vt redeat Pœnitens ad ipsos, quoties est aliquod dubium circa ea, quæ explicari debebant?

4. Confirmatur, quia si subditus explicitè diceret, se desiderare absolui ab omni vinculo, quantum fieri possit; iam Superior præsumeretur velle auferre referuationem, vt fatetur Suarez. Sed quoties confitetur Prælato, desiderat, & petit implicitè absolutionem; & remissionem maiorem, quam habere possit ad hoc enim venit omnis pœnitens ad Confessarium, vt soluatur, quantum solui possit. Ergo præsumitur etiam Superior velle soluere quantum potest, iuxta desiderium pœnitentis. Cur enim non præsumemus eum velle facere id, quod faceret absque illa difficultate, quoties à pœnitente explicitè peteretur? Certum est autem, quod si subditus dicat: Pater, ego non sum mihi conficius alicuius casus referuati; sed tamen ad cautelam desidero solui à vinculo referuationis. Superior nunquam hoc illi in confessione negaret: ergo eum magno fundamento præsumimus, ita velle absolueret semper, vt soluat quantum potest.

5. Ex his inferitur: Si Superior habens potestatem delegatam absoluat ab vna solum excommunicatione referuata, non manere pœnitentem absolutum ab illis, quas fortè incurrerat, nec ablatam esse referuationem pro illis; quia absolutionis verba tunc solum terminantur ad illam excommunicationem, nec vilo modo indicant solutionem ab aliis, aut ab earum referuatione. Quando verò generaliter absoluit ab omni excommunicatione; in quantum potest, iam tunc verba diriguntur ad omnes. Item quando absoluit generaliter à peccatis, iam tunc ostendit, se velle eorum vincula soluere, quantum potest: quare, cum vnum vinculum ex illis sit referuatio, à qua potest Superior directè soluere; credi debet, hoc etiam vinculum soluere per illa verba generalia. Remanet igitur nostra sententia satis firmata; nec credo Patrem Pasqualigium illam tanquam probabilem non admittere. Vnde me citato, doctissimus, & amicissimus P. Bardi in Bullam Cruciate, part. 2. tract. 6. cap. 1. sect. 12. num. 102. vtique sententiam probabilem esse censet.

RESOL. XXVII.

An quis possit licitè absolueri pœnitentem, qui peccata referuata habet cum onere, vt ea sola postea Superiori confiteatur?
Et quid si excommunicatio annexa sit peccatis referuatis? Ex part. 3. tr. 4. Ref. 58.

§. 1. Negatiuè seclusa aliqua necessitate, respondet Coninch de Sacram. disp. 8. dub. 13. concl. 3. n. 103. & communiter neoterici, quia quod in hoc Sacramento requiritur necessariò integra peccatorum mortalium confessio, non tam est propter integritatem confessionis, quam propter integritatem absolutionis, quam nullo modo decet dimidiari sine graui necessitate, sicut peccatorum dimidiata remissio, nunquam fieri potest; in tali autem casu dimidiatur directè absolutio. Ergo &c. Deinde in tali casu non sola absolutio, sed etiam confessio dimidiatur. Nam cum talis Confessor non sit legitimus iudex peccatorum referuatorum, eo casu non fit integra confessio iudici competenti quod tamen ad integritatem confessionis est necessarium.

2. Secunda sententia affirmat, & ita docent Syluester, Nauarrus, Toletus, & alii, quos nouissimè citat, & sequitur Hieronymus Pharaonius de sacram. Pen. sect. 18. cas. 4.

3. Sed Layman in Theol. mor. lib. 5. tract. 7. cap. 12. n. 117. media via incedit, sic enim asserit. Si pœnitens bona fide ad confessionem venerit, quia vel nesciuit tale peccatum superiori referuatum esse, vel tamen si sciuerit, existimauit tamen legitime se ab inferiori Sacerdote absolui posse, cum obligatione postea tempore opportuno se presentandi Prælato: in hoc casu, arbitror plerumque absolutionem dari posse, modo pœnitens præter referuatum aliud peccatum absolutioni subiiciat. Ratio est, partim quia aliqualis necessitas vrget, siquidem pœnitens ægro animo discedet absque absolutione, cum ex sua parte bene dispositus sit, partim, quia graues Doctores absolute docent, quod Sacerdos pœnitentem, qui peccata referuata habet, absolueri possit cum onere, vt ea sola Superiori postea confiteatur, & ab aliis directè absoluaatur; excipit, nisi excommunicatio annexa sit. Ita Layman. Omnes istæ tres sententiae sunt probabiles, sed prima mihi magis placet.

Sup. hoc inf. in Ref. 39. §. Nota etiam cursum, ad mediū, vers. Nota quare. & sup. in tr. 4. Ref. 9. §. 1. à lio. 3.

Sup. hoc quod hic excipitur magis late sup. in Ref. 14. §. penult. & vlt. & vide etiam alias Ref. eius not. 4.

